

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بوشهر
مرکز توسعه آموزش پزشکی
دفتر نظارت و ارزشیابی
فرم طرح درس

نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر ساسان زائری	آخرین مدرک تحصیلی: PhD	رشته تحصیلی: فارماکولوژی
رتبه دانشگاهی: استادیار	گروه آموزشی: فارماکولوژی	

رشته تحصیلی فراگیران: مامایی	مقطع: کارشناسی پیوسته	ترم: ۳
تعداد فراگیران:		

عنوان درس به طور کامل: داروشناسی عمومی ۱	نوع درس: تئوری ☒	عملی ☐	کار آموزشی ☐	تعداد واحد: ۲
زمان شروع کلاس: ۱۳۹۴/۶/۲۹	زمان خاتمه کلاس:	تاریخ امتحان میان ترم:	پایان ترم:	

مراحل ارزشیابی	مرحله ای ☒	تکوینی ☐		
فعالیت دانشجو انجام تکالیف حضور و غیاب: ۱۰ درصد از نمره نهایی				
امتحان میان ترم: ۴۵ درصد از نمره نهایی				
امتحان پایان ترم: ۴۵ درصد از نمره نهایی				
نوع امتحان میان ترم	شفاهی ☐	تشریحی ☐	چند گزینه ای ☒	صحیح و غلط ☐
کردنی ☐				جور
نوع امتحان پایان ترم	شفاهی ☐	تشریحی ☐	چند گزینه ای ☒	صحیح و غلط ☐
کردنی ☐				جور

شرحی از درس:
در طول این دوره دانشجویان با کلیات داروشناسی و واژه های مربوط به آن، اشکال مختلف دارویی، انواع دسته های دارویی برای بیماری های مختلف، چگونگی مصارف بالینی آن ها به همراه عوارض جانبی مهم و ملاحظات مربوط به کاربرد آن ها آشنا می گردند.

منبع اصلی تدریس درس مورد نظر:
Basic and clinical pharmacology; Bertram G. Katzung, Susan B. Masters, Anthony J. Trevor; 12 th edition

اهداف کلی درس:

- ✓ آشنایی با کلیات داروشناسی (فارماکودینامیک - فارماکوکینتیک - اصطلاحات)
- ✓ آشنایی با اشکال مختلف دارویی
- ✓ آشنایی با خانواده های دارویی
- ✓ شناخت عوارض جانبی داروها و سایر ملاحظات دارویی

*جلسه اول

نام مدرس: دکتر زائری

عنوان مبحث: مقدمه و فارماکودینامی

اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان این مبحث باید بتواند:

- ۱- دارو را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرد.
- ۲- آگونیسست و آنتاگونیست را تعریف کرده و مثال بزند.
- ۳- روش های اندازه گیری اثر دارو را مشخص کند.
- ۴- گیرنده را تعریف کند و انواع گیرنده را نام ببرد.
- ۵- معیارهای ایمنی دارو را تعریف کند.

- حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □
- روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ
وسیله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه دوم

نام مدرس: دکتر زائری

عنوان مبحث: فارماکوکینتیک

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان جلسه بتواند:

- ۱- مراحل فارماکوکینتیک شامل جذب، توزیع، متابولیسم و دفع دارو را توضیح دهد.
- ۲- فراهمی زیستی را تعریف کند.
- ۳- تفاوت کینتیک درجه صفر و یک را توضیح دهد.
- ۴- حجم ظاهری توزیع، نیمه عمر و روش محاسبه دوز دارو را بیان کند.

- حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی ■
- روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ
وسیله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه سوم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث : دارو های اتونوم (۱): کولینرژیک و آنتی کولینرژیک

اهداف اختصاصی:

در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- موقعیت و انواع گیرنده گیرنده های استیل کولین را در اعضا مختلف نام ببرد
- ۲- تاثیر استیل کولین را در اعضا مختلف شرح دهد.
- ۳- کاربرد های بالینی آگونیست های مقلد کولین را نام ببرد
- ۴- تفاوت های فارماکوکنتیک دارو های مقلد کولینرژیک با اثر مستقیم و غیر مستقیم را شرح دهد
- ۵- تاثیر آتروپین را بر اعضای مختلف بدن شرح دهد.
- ۶- کاربرد های بالینی و موارد منع مصرف آنتاگونیست های موسکارینی را ذکر نماید
- ۷- اثرات آنتاگونیست های نیکوتینی مهار کننده عقده را توضیح دهد
- ۸- برای هر یک از موارد زیر یک داروی آنتی موسکارینی را نام ببرد: ایجاد میدریاز و فلج عضله مژگانی، درمان پارکینسون، زخم پپتیک و آسم
- ۹- مکانیسم اثر و کاربرد بالینی پراپیدوکسیم را شرح دهد

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی ■

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسیله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه چهارم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث : دارو های اتونوم (۲): آدرنرژیک و آنتی آدرنرژیک

اهداف اختصاصی:

در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- بافت های را نام ببرد که تعداد زیادی گیرنده آلفا-۱، آلفا-۲، بتا-۱ یا بتا-۲ دارد
- ۲- اثرات یک آگونیست خالص آلفا، آگونیست خالص بتا و یک آگونیست مختلط آلفا و بتا را بر اعضای مختلف بدن شرح دهد
- ۳- کاربرد های بالینی آگونیست های آدرنرژیک را بیان کند
- ۴- اثرات یک مسدود کننده آلفا را بر پاسخ های همودینامیک به اپی نفرین شرح دهد
- ۵- اثرات یک مسدود کننده آلفا را بر پاسخ های همودینامیک به نوراپی نفرین شرح دهد
- ۶- اثرات پروپرانولول، آتنولول، اسمولول و نادولول را مقایسه کند
- ۷- کاربرد های بالینی و عوارض مسدود کننده های آلفا و بتا را توضیح دهد

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسیله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه پنجم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث : داروهای ضد فشار خون

اهداف اختصاصی:

در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- گروه های اصلی دارو های ضد فشار خون را نام ببرد
 - ۲- پاسخ های جبرانی را برای هر یک از گروه های بالا شرح دهد
 - ۳- محل های اثر دارو های فلج کننده سمپاتیک و نمونه هایی از دارو هایی را که بر این محل ها اثر می کنند، نام ببرد
 - ۴- چهار مکانیسم اثر دارو های رگ گشا را توضیح دهد
 - ۵- تفاوت های بین دو نوع آنتاگونیست آنژیوتنسین را بیان کند
 - ۶- عوارض اصلی دارو های ضد فشار خون را بیان کند
- حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □
- روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ
وسيله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه ششم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث : **داروهای مدر (دیورتیک)**

اهداف اختصاصی:

در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- پنج نوع اصلی دارو های مدر را نام ببرد و محل اثر آن ها را مشخص کند
- ۲- دو دارو را توضیح دهد که دفع پتاسیم را در جریان دیورز سدیم کاهش می دهد
- ۳- دارویی را که ترشح کلسیم را در افراد مبتلا به سنگ های ادراری عود کننده کاهش می دهد، شرح دهد
- ۴- شیوه کاهش حجم ادرار را در بیمار مبتلا به دیابت بی مزه نفروژنیک شرح دهد
- ۵- کاربرد های اصلی و عوارض تیازید ها، دیورتیک های قوس هنله و دیورتیک های نگه دارنده پتاسیم را بیان کند.

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ
وسيله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه هفتم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث : **داروهای ضد دیابت**

اهداف اختصاصی:

در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- اثرات انسولین را بر سلول های کبدی، عضله و بافت چربی شرح دهد
- ۲- انواع فرآورده های انسولین و مدت اثر آن ها را ذکر کند
- ۳- مهمترین عوارض تجویز انسولین را بیان کند
- ۴- دارو های نمونه، مکانیسم اثر و سمیت چهار گروه اصلی از دارو های خوراکی ضد دیابت را توضیح دهد

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ
وسيله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه هشتم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث : داروهای مورد استفاده در درمان هیپرلیپیدمی
اهداف اختصاصی:

در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- نقش لیپوپروتئین ها را در تشکیل پلاک های آترواسکلروتیک شرح دهد.
- ۲- نقش رژیم غذایی را در درمان هیپرلیپوپروتئینمی توضیح دهد
- ۳- پنج گروه اصلی دارو هایی که برای درمان هیپرلیپیدمی به کار می روند و مکانیسم اثر، تاثیر بر غلظت لیپید سرم و عوارض جانبی آن ها را شرح دهد
- ۴- بر اساس مقادیر پایه لیپید سرم، یک رژیم دارویی مستدل را ارائه دهد
- ۵- ضرورت دارودرمانی ترکیبی برای برخی از بیماری ها و سه نمونه از این رژیم ترکیبی را ذکر کند

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسیله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه نهم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث : دارو های گشاد کننده برونش و سایر دارو های ضد آسم
اهداف اختصاصی:

در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- شیوه های درمان دارویی آسم را توضیح دهد.
- ۲- گروه های اصلی دارو های به کار رفته در درمان آسم را نام ببرد.
- ۳- مکانیسم های اثر این گروه های دارویی را شرح دهد
- ۴- عوارض اصلی دارو های ضد آسم را ذکر کند

*جلسه دهم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث : داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی
اهداف اختصاصی:

در پایان دانشجو باید:

- ۱- تاثیر آسپیرین را بر ساخت پروستاگلاندین توضیح دهد
- ۲- عملکرد COX-1 و COX-2 را مقایسه کند
- ۳- عملکرد و سمیت آسپیرین، NSAID های قدیمی و مهار کننده های COX-2 را مقایسه کند
- ۴- اثرات و سمیت استامینوفن را توضیح دهد

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسیله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه یازدهم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث: دارو های مورد استفاده در کم خونی

اهداف اختصاصی:

در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- دو نوع شایع کم خونی تغذیه ای و علت اصلی بیوشیمیایی هر یک را توضیح دهد
- ۲- مسیر طبیعی جذب، انتقال و ذخیره آهن در بدن انسان را شرح دهد
- ۳- کم خونی های نیازمند مکمل آهن و کم خونی هایی که تجویز آهن در آن ها ممنوع است، نام ببرد
- ۴- عوارض مسمومیت حاد و مزمن آهن را توضیح دهد
- ۵- چرخه dTMP را رسم کند و نشان دهد چگونه اسید فولیک و ویتامین B12 بر آن اثر می گذارند

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسیله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه دوازدهم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث: دارو های مورد استفاده در اختلالات انعقادی

اهداف اختصاصی:

در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- سه گروه اصلی دارو های ضد انعقاد را نام ببرد و کاربرد آن ها را در ترومبوز های وریدی و شریانی مقایسه کند
- ۲- سه نوع داروی ضد انعقاد و مکانیسم اثر آن ها را شرح دهد
- ۳- توضیح دهد چرا آغاز اثر وارفارین کند است
- ۴- دارو های ضد انعقاد خوراکی، هپارین استاندارد و هپارین های با وزن مولکولی پایین را از نظر فارماکوکنتیک، مکانیسم اثر و عوارض جانبی مقایسه کند
- ۵- چندین نمونه از نقش وارفارین در تداخلات دارویی فارماکوکنتیک و فارماکودینامیک ذکر کند
- ۶- نقش پلاکت های فعال شده در دیواره رگ آسیب دیده و محل اثر چهار گروه دارویی ضد پلاکت را شرح دهد
- ۷- فارماکوکنتیک، کاربرد های بالینی و سمیت دارو های ضد پلاکت را مقایسه کند
- ۸- سه دارو را که برای درمان اختلالات خون ریزی دهنده به کار می روند، نام ببرد

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسیله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه سیزدهم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث : آنتی بیوتیک ها (۱): آنتی بیوتیک های بتالاکتام و مهار کننده های ساخت دیواره سلولی و پروتئین سازی

اهداف اختصاصی:

در پایان جلسه باید دانشجو بتواند:

- ۱- مکانیسم اثر ضدباکتریایی آنتی بیوتیک های بتالاکتام و مکانیسم های مقاومت را شرح دهد
- ۲- دارو های مهم در هر گروه از پنی سیلین ها و اثر ضد باکتری و کاربرد های بالینی آن ها را شرح دهد
- ۳- چهار زیر گروه سفالوسپورین ها و اثر ضد باکتری و کاربرد های بالینی آن ها را شرح دهد
- ۴- عوارض جانبی پنی سیلین ها و سفالوسپورین ها را نام ببرد
- ۵- مکانیسم دارو های مهار کننده ساخت پروتئین باکتریایی و مکانیسم مقاومت را شرح دهد
- ۶- اصلی ترین دارو ها در هر گروه مهار کننده ساخت پروتئین باکتریایی و کاربرد اصلی آن ها را نام ببرد
- ۷- ویژگی خاص فارماکوکنتیک مهار کننده ساخت پروتئین باکتریایی را توضیح دهد
- ۸- عوارض اصلی دارو های مهم هر گروه مهار کننده ساخت پروتئین باکتریایی را نام ببرد

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسيله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه چهاردهم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث : آنتی بیوتیک ها (۲): آمینوگلیکوزید ها، سولفانامید ها و فلوروکینولون ها

اهداف اختصاصی:

در پایان جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- مکانیسم اثر آمینوگلیکوزید ها، کاربرد های اصلی و دو عارضه جانبی مهم آن ها را ذکر کند
- ۲- فارماکوکنتیک آمینوگلیکوزید ها و نقش آن در رابطه با سمیت شرح دهد
- ۳- اثر کشنده وابسته به زمان و وابسته به غلظت آنتی بیوتیک ها را توضیح داده و مفهوم "اثر متعاقب آنتی بیوتیک" را بیان کند
- ۴- مکانیسم اثر ضد باکتری سولفانامید ها و تری متوپریم را بر ساخت اسید فولیک باکتری و مکانیسم ایجاد مقاومت باکتری به دارو های ضد فولات را شرح دهد
- ۵- کاربرد های اصلی سولفانامید ها و تری متوپریم و ویژگی های فارماکوکنتیک و عوارض جانبی آن ها را توضیح دهد
- ۶- مکانیسم اثر فلوروکینولون ها و مکانیسم ایجاد مقاومت باکتری به این دارو ها را شرح دهد
- ۷- کاربرد های اصلی فلوروکینولون ها و ویژگی های فارماکوکنتیک و عوارض جانبی آن ها را توضیح دهد

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسيله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه پانزدهم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث: آنتی بیوتیک ها (۳): داروهای ضد قارچ، ضد انگل و ضد ویروس

اهداف اختصاصی:

در پایان جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- مکانیسم اثر دارو های ضد قارچ آزول و پلی آن را شرح دهد
- ۲- کاربرد های بالینی و فارماکوکنتیک آموتریسین ب، فلوسیتوزین، فلوکونازول، ایتراکونازول، کتوکونازول، گریزئوفلوین و تربینافین را توضیح دهد
- ۳- فارماکوکنتیک و عوارض آموتریسین ب را شرح دهد
- ۴- فارماکوکنتیک، عوارض جانبی و تداخل های دارویی دارو های ضد قارچ آزول را بیان کند
- ۵- مراحل اصلی تکثیر ویروس را که اهداف دارو های ضد ویروس هستند، نام ببرد.
- ۶- مکانیسم اثر دارو های ضد تبخال، ضد هیپاتیت، ضد آنفلونزا و ضد ایدز را شرح دهد
- ۷- دارو های ضد مالاریا (پیشگیری و درمان) و ضد آمیبیازیس و ضد لشمانیاز را نام ببرد
- ۸- کاربرد های بالینی و عوارض جانبی مترونیدازول را شرح دهد
- ۹- کاربرد های بالینی و عوارض جانبی آلبندازول، مبندازول و پیرانتل پاموات را شرح دهد
- ۱۰- موارد منع مصرف آلبندازول و مبندازول و دوزاژ صحیح آن ها را در درمان آلودگی با کرمک و آسکاریس بداند

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسیله کمک آموزشی: پاورپوینت

*جلسه شانزدهم

نام مدرس : دکتر زائری

عنوان مبحث: داروهای موثر بر هومئوستاز معدنی استخوان

اهداف اختصاصی:

در پایان جلسه دانشجو باید بتواند:

- ۱- تنظیم کننده های اصلی و فرعی هوموستاز معدنی استخوان را ذکر کند
- ۲- مسیر و محل تشکیل ۱ و ۲۵ هیدروکسی ویتامین D را شرح دهد
- ۳- مهمترین اثرات هورمون پاراتیروئید و ویتامین D را بر روده، کلیه و استخوان شرح دهد
- ۴- استفاده های بالینی و اثرات اشکال اصلی ویتامین D و متابولیت های فعال آن را با هم مقایسه کند
- ۵- عوامل مورد استفاده در درمان هیپرکلسمی و استئوپروز را توضیح دهد.

حیطه : شناختی ■ عاطفی □ روانی حرکتی □

روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسیله کمک آموزشی: پاورپوینت